

Polgári jog

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről, szokásos rövidítése: Ptk.

A törvény hatálya:

E törvény a **mellérendeltség** és **egyenjogúság** elve szerint szabályozza a személyek alapvető **vagyoni és személyi viszonyait**.

Ez egy újfajta hatály (a korábbi 3 volt a területi, személyi, időbeli), amelyet **tárgyi hatálynak** szoktak nevezni, és azt határozza meg, hogy a jogszabályt milyen jogviszonyok esetén kell alkalmazni. A polgári jog tehát a **személyi és vagyoni viszonyokat** szabályozza.

A természetes személy és a jogi személy

A **jogviszonyok alanyait** tekintjük személyeknek. Ezek lehetnek **természetes személyek** (ez az ember) **vagy** a jog által létrehozott **jogi személyek**. A jogviszony alanya lehet még az Állam, ami szintén jogi személy, és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek, amelyek sok tekintetben hasonlítanak a jogi személyekre.

Jogképeség

A jogviszonyban részt vevőket a jogviszony alanyainak vagy röviden jogalanyoknak nevezzük. A jogviszony alanyai azok, akik jogok és kötelezettségek hordozói lehetnek, vagyis akiket a hatályos jogrendszer szerint alanyi jogosultságok illethetnek, és jogi kötelezettségek terhelhetnek. A jogalanyoknak ezt a sajátosságát általános fogalommal **jogképeségnek** nevezzük.

A modern jogrendszerekben a **jogképeség általános és egyenlő**: minden személyt megillet, és azonos módon illet meg. A jogképeség általánosságán és egyenlőségén nem változtat, ha bizonyos konkrét alanyi jogok megszerzéséhez vagy kötelezettségek vállalásához (például termőföld vásárlása) további feltételekre van szükség.

Az elmúlt évszázadok során a **jogképeség nem volt mindig általános és egyenlő**. A különböző társadalmi osztályok eltérő jogokkal rendelkeztek, és még a 20. század első felében is a legtöbb országban a nők nem rendelkeztek választójoggal.

Minden ember jogképes: jogai és kötelezettségei lehetnek.

A jogképeséget korlátozó jognyilatkozat semmis.

A **jogképeséget** tehát **nem lehet korlátozni**. Egyes jogairól lemondhat a személy, de a jogképeségéről nem.

Mettől meddig tart a jogképeség?

A jogképeség az embert, ha élve születik, **fogamzásának időpontjától** illeti meg.

Honnan tudjuk, hogy mikor történt a fogamzás?

A fogamzás időpontjának a születéstől visszafelé számított **háromszázadik napot** kell tekinteni; bizonyítani lehet, hogy a fogamzás korábbi vagy későbbi időpontban történt.

A magzatnak **feltételes a jogképessége**. Ha élve születik (majd), akkor van jogképessége. A magzat például örökölhet is, ha megszületése előtt (még magzat korában) meghal egy rokona, például az apja. Ezért fontos a fogamzás időpontjának meghatározása. Az időpont egy vélelem, amely megdönthető.

A jogképesség a **halállal szűnik meg**.

Az eltűnt személyt a bíróság kérelemre **holtnak nyilvánítja**, ha **eltűnésétől öt év eltelt** anélkül, hogy életben léteire utaló bármilyen adat ismert volna. A holtnak nyilvánított személyt az ellenkező bizonyításáig halottnak kell tekinteni.

Ennek a rendelkezésnek az a célja, hogy a bizonytalan jogi helyzetet rendezze. Az örökös tulajdonos lehessen, a házastárs új házasságot köthessen stb. A **halál beállta is egy vélelem**, amely megdönthető.

Ha a holtnak nyilvánított **előkerül**, a holtnak nyilvánító határozat hatálytalan, és az annak alapján beállott **jogkövetkezmények semmissek**.

Mi történjen az örökséggel, ha a holtnak nyilvánított személy előkerül? Mi történjen, ha a vagyon már nincs meg, mert az örökös már elköltötte? (lásd később: **jogalap nélküli gazdagodás**. A **jóhiszeműség** vizsgálata is fontos lesz ebben az esetben!)

Cselekvőképesség

A természetes személy jogképességétől meg kell különböztetni **cselekvőképességét**. A cselekvőképesség a természetes személynek az a képessége, hogy **saját cselekményével szerezhet jogokat és vállalhat kötelezettséget**. A jogi előírások a cselekvőképességet általában meghatározott életkorhoz és a tudatos cselekvéshez szükséges egészségi és szellemi állapothoz kötik.

A jogképesség és a cselekvőképesség tehát nem összekeverendő fogalmak. Az, hogy valaki jogképes, azt jelenti, hogy jogokat szerezhet, lehet például tulajdona. De ha nem cselekvőképes, akkor nem tehet önállóan jognyilatkozatot, tehát nem kötheti meg az adásvételi szerződést. Ezt valaki másnak a segítségével, egy **képviselő útján** teheti meg. A képviselő fogja megtenni a nyilatkozatot (ő írja alá a szerződést), de a képviselt (a cselekvőképtelen) szerzi meg a jogokat, ő lesz a tulajdonos.

Minden ember cselekvőképes, akinek cselekvőképességét a **törvény** (Ptk.) **vagy a bíróság** gondnokság alá helyezést elrendelő ítélete nem **korlátozza**.

A cselekvőképességet tehát akár maga a törvény akár a bíróság korlátozhatja. A törvény olyan módon korlátozza a cselekvőképességet, hogy kimondja, bizonyos életkor alatt nem rendelkezik cselekvőképességgel (illetve korlátozott cselekvőképességgel rendelkezik) az ember. A bíróság pedig olyan módon korlátozhatja a cselekvőképességet, hogy ítéletével **gondnokság** alá helyezi a személyt.

Aki **cselekvőképes**, maga köthet szerződést vagy **tehet** más **jognyilatkozatot**.

Cselekvőképtelen állapot.

Semmis annak a személynek a jognyilatkozata, aki a jognyilatkozat megtételekor olyan állapotban van, hogy az ügyei viteléhez szükséges belátási képessége teljesen hiányzik.

A cselekvőképtelen állapotban tett jognyilatkozat – a végintézkedés kivételével – a cselekvőképtelenség miatt nem semmis, ha tartalmából és megtételének körülményeiből arra lehet következtetni, hogy a jognyilatkozat megtétele a fél cselekvőképessége esetén is indokolt lett volna.

Vagyis a cselekvőképtelen állapotban tett jognyilatkozat – fő szabály szerint – semmis.

Kivétel: nem semmis, ha egyébként is indokolt lett volna.

A kivétel kivétele: a cselekvőképtelen állapotban tett végintézkedés mindenképpen semmis.

Látható, hogy a jogalkalmazónak (bírósnak) van bőven értelmezni valója egy esetleges konkrét ügyben.

1. Cselekvőképtelen állapotban volt az illető?

2. Egyébként is indokolt lett volna a nyilatkozata?

A cselekvőképesség és az életkor kapcsolata

Kiskorú az, aki a tizennyolcadik életévét nem töltötte be. A kiskorú a házasságkötéssel **nagykorúvá válik**. (Ha a házasságot a gyámhatóság engedélyével kötötte.)

Ha a házasságot nem a szabályok betartásával kötötte meg valaki, például hiányzott a gyámhatóság engedélye (ami épp a kiskorúság miatt szükséges), akkor a házassággal sem válik nagykorúvá. A gyámhatóság a **16. életév betöltése után** adhat ilyen engedélyt.

Korlátozottan cselekvőképes az a **kiskorú**, aki a tizennegyedik életévét betöltötte és nem cselekvőképtelen. (Cselekvőképtelen lehetne például azért, mert gondnokság alá helyezték.)

A korlátozottan cselekvőképes kiskorú jognyilatkozatának érvényességéhez - fő szabály szerint - **törvényes képviselőjének hozzájárulása** szükséges. Van **néhány** jognyilatkozat, amit **önállóan is** megtehet:

- Megkötheti a **mindennapi** élet szokásos szükségleteinek fedezése körébe tartozó kisebb jelentőségű szerződések.
- Rendelkezhet **munkával szerzett** jövedelmével, annak erejéig kötelezettséget vállalhat.
- Köthet olyan szerződéseket, amelyekkel kizárólag **előnyt szerez**. (Pl. **elfogadhat ajándékot**, még hozzá **tetszőleges értékben**, így akár egy lakást is.)
- **Ajándékozhat a szokásos mértékben**. (Adni **nem adhat tetszőleges értékű ajándékot**, csak az adott kapcsolatnak megfelelő, szokásos mértékűt.)

A fentiekből látható, hogy csak olyan jognyilatkozatokat tehet meg önállóan a korlátozottan cselekvőképes kiskorú, aminek következtében nem csökken jelentősen a vagyona. Ezzel a **kiskorú vagyonát és érdekeit védi a jogalkotó**, és megakadályozza, hogy könnyelmű döntéseket hozzon.

Cselekvőképtelen az a **kiskorú**, aki a tizennegyedik életévét nem töltötte be.

A cselekvőképtelen kiskorú **jognyilatkozata semmis**; nevében a **törvényes képviselője jár el**.

A cselekvőképtelenség miatt **nem semmis** a cselekvőképtelen kiskorú által kötött és **teljesített csekély jelentőségű szerződés**, amelynek megkötése a mindennapi életben tömegesen fordul elő, és különösebb megfontolást nem igényel.

Tehát, ha vásárol valamit a boltban – ami egy adásvételi szerződés – az nem lesz semmis.

Cselekvőképességében **részlegesen korlátozott** az a **nagykorú**, akit a bíróság ilyen hatállyal gondnokság alá helyezett.

A bíróság cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá azt a nagykorút helyezi, akinek **belátási képessége** – mentális zavara következtében – tartósan vagy időszakonként visszatérően **nagymértékben csökkent**. A bíróságnak meg kell határoznia azokat a személyi, illetve vagyoni jellegű ügycsoportokat, amelyekben a cselekvőképességet korlátozza

A cselekvőképességében részlegesen korlátozott személynek a bíróság ítéletében meghatározott ügycsoportokra vonatkozó jognyilatkozatának érvényességéhez **gondnokának hozzájárulása** szükséges. Van néhány jognyilatkozat, amit önállóan is megtehet. Ezek köre lényegében megegyezik azzal, amit a korlátozottan cselekvőképes kiskorú is megtehet önállóan.

Cselekvőképtelen az a **nagykorú**, akit a bíróság cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá helyezett. A bíróság cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá azt a nagykorút helyezi, akinek az ügyei viteléhez szükséges **belátási képessége** – mentális zavara következtében – tartósan, **teljes körűen hiányzik**. A cselekvőképtelen nagykorú **jognyilatkozata semmis**, nevében **gondnoka jár el**.

Ki a kiskorú gyermek törvényes képviselője?

A kiskorú gyermek **szülői felügyelet vagy gyámság** alatt áll. A szülői felügyelet (többek között) **gondozásának, nevelésének, vagyona kezelésének, törvényes képviseletének** jogát és köteleességét foglalja magában.

Az a kiskorú, aki nem áll szülői felügyelet alatt, gyámság alá tartozik. a **gyám** a gyermek **gondozója, nevelője, vagyonának kezelője és törvényes képviselője**.

Jogi személyek

A **jogi személy jogképes**: jogai és kötelezettségei lehetnek.

A jogi személy **jogképessége kiterjed minden olyan jogra** és kötelezettségre, amely jellegénél fogva nem csupán az emberhez fűződhet.

A jogi személy törvényben **meghatározott típusban**, törvény által nem tiltott tevékenység folytatására **alapítható**.

Ez azt jelenti, hogy a különböző törvényekben ténylegesen felsorolt, nagyjából 20-30 különböző típusú jogi személy hozható létre. Néhány példa ezek közül: gazdasági társaságok (pl. Kft.), egyesület, alapítvány, köztestület, párt, szövetkezet stb.

A jogi személynek **saját névvel, székhellyel, tagjaitól, illetve alapítójától elkülönített vagyonnal**, valamint az ügyvezetését és **képviseletét ellátó szervezettel** kell rendelkeznie.

A jogi személy kötelezettségeiért saját vagyonával köteles helytállni; a jogi személy **tagjai és alapítója** a jogi személy **tartozásaiért nem felelnek**.

Ez utóbbi egy általános szabálynak tekinthető, vannak ettől eltérő speciális esetek, amikor ez a szabály nem érvényesül.

A jogi személy létrehozásáról a személyek szerződésben, alapító okiratban vagy alapszabályban (a továbbiakban együtt: **létesítő okirat**) **szabadon rendelkezhetnek**, a jogi személy **szervezetét és működési szabályait** maguk állapíthatják meg.

A diszpozitivitás alapelve

(Az eltérést megengedő általános szabály)

Ptk. 3:4. § (2)

A jogi személy tagjai, illetve alapítói az egymás közötti és a jogi személyhez fűződő viszonyuk, valamint **a jogi személy szervezetének és működésének szabályozása során** a létesítő okiratban – a (3) bekezdésben foglaltak kivételével – **eltérhetnek e törvénynek a jogi személyekre vonatkozó szabályaitól**.

A fenti egy nagyon fontos alapelv. Vagyis a törvény fő szabály szerint lehetővé teszi, hogy a szabályaitól az érintettek eltérjenek. Csak azokat az eseteket sorolja fel kivételként, amikor nem lehet eltérni. Ezek a következők:

(3) A jogi személy tagjai, illetve alapítói **nem térhetnek el** az e törvényben foglaltaktól, ha

a) az eltérést e törvény tiltja; vagy

b) az eltérés a jogi személy **hitelezőinek**, **munkavállalóinak** vagy a **tagok kisebbségének jogait nyilvánvalóan sérti**, vagy a jogi személyek törvényes működése feletti **felügyelet érvényesülését akadályozza**.

A fent felsorolt esetek is bőven adnak jogértelmezési feladatot a jogalkalmazó szervek részére. Meg kell állapítani egy konkrét esetben, hogy a törvénytől való eltérés vajon sérti-e a jogi személy munkavállalóinak, hitelezőinek jogait.

A **jogi személy** a jogi személy típusnak megfelelő létesítő okiratán alapuló **bíróági nyilvántartásba vétellel jön létre**. (Ez a megállapítás a polgári jog szabályai alapján létrejövő jogi személyekre vonatkozik. A **közjogi jogi személyeket** általában valamilyen **jogszabály hozza létre**.)

A gazdasági társaságokat a cégbíróság veszi nyilvántartásba, az egyéb szervezeteket pedig a rendes bíróság.

A létesítő okiratban meg kell határozni a következőket:

- a jogi személy **nevét**
A név nem lehet összetéveszthető más jogi személyek nevével.
- a jogi személy **székhelyét**
Itt kell fogadni a hivatalos leveleket, itt kell őrizni az iratokat.
- a jogi személy **célját** vagy fő **tevékenységét**
Minden olyan tevékenység végezhető, amit jogszabály nem tilt.
- a jogi személyt **létesítő személyek** nevét, lakóhelyét (vagy székhelyét)
- a jogi személy részére teljesítendő **vagyoni hozzájárulásokat** (értékét, rendelkezésre bocsátásának módját és idejét)
A vagyoni hozzájárulást nem lehet visszakövetelni, az a jogi személy tulajdona lesz.
- a jogi személy első **vezető tisztségviselőjét**.

A jogi személyek **nyilvántartása nyilvános** (abba bárki betekinhet) és **közhiteles**. Ez utóbbi azt jelenti, hogy vélelmezni kell, hogy az abban szereplő adatok valósak. Senki nem hivatkozhat arra, hogy a nyilvántartott adatról nem tudott.

Mi ennek a jelentősége?

Ha valaki valamilyen szerződést köt a jogi személlyel, akkor tudnia kell, hogy mekkora vagyona van a jogi személynek, mi a tevékenysége, ki a vezető tisztségviselője (az írja-e alá a szerződést) stb.

A jogi személy szervezete

A döntéshozó szerv

A tagok (vagy alapítók) a döntési jogköröket a tagok összességéből (**közügyülés**) vagy a tagok által maguk közül választott küldöttekből álló testületben (**küldöttgyülés**) gyakorolják.

A döntéshozó szerv ülése akkor **határozatképes**, ha azon a leadható szavazatok több mint felét képviselő szavazásra jogosult részt vesz.

A határozatokat a jelenlevő szavazatok többségével kell meghozni. Egyes kérdésekben a törvény magasabb szavazati arányt is megállapíthat.

A döntéshozó szerv a **stratégiai** fontosságú **döntéseket** hozza meg.

Vezető tisztségviselő

A jogi személy irányításával kapcsolatos olyan döntések meghozatalára, amelyek nem tartoznak a tagok vagy az alapítók hatáskörébe (**ügyvezetési tevékenység**), egy vagy több vezető tisztségviselő vagy a vezető tisztségviselőkből álló testület jogosult.

Vezető tisztségviselő jogi személy is lehet, ez esetben köteles kijelölni azt a természetes személyt, aki a feladatokat ellátja.

A vezető tisztségviselő a tevékenységével okozott károkért felelős a jogi személlyel szemben.

A vezető tisztségviselő a **napi szintű** irányítási és vezetési **feladatokat** látja el.

A tulajdonosi ellenőrzés szerve

A tagok vagy az alapítók a létesítő okiratban **felügyelőbizottság** létrehozását rendelhetik el azzal a feladattal, hogy az ügyvezetést a jogi személy érdekeinek megóvása céljából ellenőrizze.

A felügyelőbizottság a jogi személy irataiba betekinhet, fizetési számláit, szerződéseit megvizsgálhatja. A felügyelőbizottság a határozatait a jelenlévők szótöbbségével hozza.

A felügyelőbizottság létrehozása nem kötelező, de ha létrehozták, akkor a célja az, hogy a **tulajdonosok érdekeit képviselje** a cég vezetőinek folyamatos ellenőrzésével, mivel a tulajdonosok közössége (vagy küldöttei) csak ritkán ülnek össze.

Képviselet

A jogi személy törvényes képviselőjét a **vezető tisztségviselő** látja el.

A létesítő okirat vagy belső szabályzat képviseleti joggal járó tisztséget is meghatározhat, ez esetben az ezt betöltő személy is a jogi személy képviselője.

A törvényes működés felügyelete

A jogi személyek feletti általános törvényességi felügyeletet a jogi személyt **nyilvántartó bíróság** látja el. Ez a felügyelet csak arra irányul, hogy a jogi személy a jogszabályokat betartja-e, a működés gazdaságossági, célszerűségi felülvizsgálatára nem terjedhet ki. Ez a felügyelet tehát a tulajdonosok érdekeinek védelmére nem alkalmas, mert előfordulhat, hogy a vezetők jogilag szabályos, de gazdaságilag előnytelen szerződéseket kötnek, amivel veszélyeztetik a céget, és így a tulajdonosok érdekeit. A tulajdonosok érdekeit, ahogy korábban láttuk, a felügyelőbizottság tudja képviselni, ellenőrizni.

A jogi személy átalakulása, egyesülése, szétválása, megszűnése

Átalakulás

Jogi személy más típusú jogi személlyé történő átalakulása esetén az átalakuló jogi személy megszűnik, jogai és kötelezettségei az átalakulással keletkező jogi személyre, mint általános jogutódra szállnak át.

Egyesülés

A jogi személy más jogi személyekkel **összeolvadás** vagy **beolvadás** útján egyesülhet. Összeolvadásnál az összeolvadó jogi személyek megszűnnek, és új jogi személy jön létre általános jogutódlás mellett. Beolvadásnál a beolvadó jogi személy szűnik meg, általános jogutódja az egyesülésben részt vevő másik jogi személy.

Szétválás

A jogi személy **különválás** vagy **kiválás** útján több jogi személlyé szétválhat. **Különválás** esetén a **jogi személy megszűnik**, és vagyona a különválással létrejövő több jogi személyre, mint jogutódra száll át. **Kiválás** esetén **a jogi személy fennmarad**, és vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre, mint jogutódra száll át.

Jogutód nélküli megszűnés

A jogi személy jogutód nélkül megszűnik, ha

- **határozott időre** jött létre és a meghatározott időtartam eltelt;
- megszűnése meghatározott **feltétel** bekövetkezéséhez kötött és e feltétel bekövetkezett;
- a **tagok** vagy alapítók **kimondják** megszűnését; vagy
- az arra **jogosult szerv** megszűnteti

A fennmaradt vagyon a tagjait, illetve az alapítói jogok gyakorlóit illeti meg.

A megszűnés mindegyik fenti esetben **akkor következik be**, **amikor** a vagyoni viszonyok rendezésére irányuló eljárás befejezését követően a bíróság a jogi személyt a **nyilvántartásból törli**.

Jogi személy szervezeti egység létrehozása és megszüntetése

A létesítő okirat rendelkezhet a jogi személy egyes szervezeti egységeinek jogi személlyé nyilvánításáról, feltéve, hogy a szervezeti egység az alapítóktól és a jogi személytől **elkülöníthető szervezettel és vagyonnal** rendelkezik.

A szervezeti egység jogi személyiségének megszűnése esetén jogai és kötelezettségei a jogi személyre szállnak át.

Az egyesület

Az egyesület a tagok közös, tartós, alapszabályban meghatározott céljának folyamatos megvalósítására létesített, nyilvántartott tagsággal rendelkező jogi személy.

Egyesület **nem alapítható gazdasági tevékenység céljára.**

Az egyesület vagyonát nem oszthatja fel tagjai között, és a tagok részére nyereséget nem juttathat.

Az egyesület létrehozásához alapszabály elfogadása, az alapszabály elfogadásához legalább tíz személy egybehangzó akaratnyilatkozata szükséges.

A tagok – a tagdíj megfizetésén túl – az egyesület tartozásaiért saját vagyonukkal nem felelnek.

A tagok személyére vonatkozó adatok nem nyilvánosak.

Az egyesület döntéshozó szerve a közgyűlés. (Az alapszabály küldöttgyűlés működését is előírhatja, ez esetben meg kell határoznia a választás módját.)

A közgyűlés évente legalább egy alkalommal ülésezik

A közgyűlés hatáskörébe tartozik (többek között)

- az alapszabály módosítása
A jelen levő tagok háromnegyedes szótöbbsége szükséges
- az egyesület megszűnésének elhatározása
A szavazati joggal rendelkezők háromnegyedes szótöbbsége szükséges
- a vezető tisztségviselő megválasztása

Az egyesület ügyvezetését az ügyvezető vagy az elnökség látja el.

Felügyelőbizottság létrehozásának kötelező esetei:

- ha a tagok több mint fele nem természetes személy
- ha a tagság létszáma a 100 főt meghaladja

Egyesület más jogi személlyé nem alakulhat át, csak egyesülettel egyesülhet, és csak egyesületekre válhat szét.

A jogi személy jogutód nélküli megszűnésének általános esetein túl az egyesület jogutód nélkül megszűnik, ha

- az egyesület megvalósította célját, vagy
- az egyesület céljának megvalósítása lehetetlenné vált, vagy
- tagjainak száma hat hónapon keresztül nem éri el a tíz főt

Jogutód nélküli megszűnése esetén a fennmaradó vagyont céljával megegyező vagy hasonló cél megvalósítására létrejött közhasznú szervezetnek kell átadni.

Az alapítvány

Az alapítvány az alapító által az alapító okiratban meghatározott tartós cél folyamatos megvalósítására létrehozott jogi személy. Az alapító az alapító okiratban meghatározza az alapítványnak juttatott vagyont és az alapítvány szervezetét.

Alapítvány **nem alapítható gazdasági tevékenység folytatására.**

Több személy együttesen is létesíthet alapítványt.

Az alapítvány alapító okiratában meg kell határozni (többek között) az alapítványi vagyon kezelésének és felhasználásának szabályait.

Nyilvántartásba vett alapítványhoz **csatlakozni** vagyoni juttatás teljesítésével, az alapító okiratban meghatározott feltételekkel lehet.

Az alapító és a csatlakozó az alapítvány részére juttatott vagyont nem követelheti vissza

Alapítói jogok gyakorlása

Ha az alapító meghalt (vagy megszűnt) az alapítói jogokat az alapító okiratban kijelölt szerv gyakorolja. Ha nincs az alapítói jogok gyakorlására jogosult személy, azt a nyilvántartó bíróság gyakorolja.

A **kuratórium** az alapítvány **ügyvezető szerve**. A kuratórium tagjai az alapítvány **vezető tisztségviselői**.

A kuratórium évente legalább egyszer ülést tart, amelyet az elnök hív össze.

Felügyelőbizottság

Ha működik felügyelőbizottság, tevékenységét az alapító részére végzi, évente beszámol neki.

Az alapítvány **más jogi személlyé nem alakulhat át**. Alapítvány csak alapítvánnyal egyesülhet, és csak alapítványokra válhat szét.

Az alapítvány **megszűnik**, ha

- az alapítvány a célját megvalósította
- az alapítvány céljának megvalósítása lehetetlenné vált vagy
- három éven át a célja megvalósítása érdekében nem folytat tevékenységet.

Az **alapító nem szüntetheti meg** az alapítványt.

Az alapítvány jogutód nélküli megszűnése esetén **megmaradó vagyon** az alapító okiratban **megjelölt személyt illeti, de** az alapítót, a csatlakozót és az egyéb adományozót, továbbá ezek hozzátartozóit megillető **vagyon nem haladhatja meg** az alapító, a csatlakozó és az egyéb adományozó által az alapítványnak **juttatott vagyont**.

Ez utóbbi rendelkezés célja, hogy megakadályozza azt, hogy valaki egy alapítvány által gazdagodjon.

Civil társaság

Természetes személyek nem gazdasági érdekű közös céljaik elérése és közösségi célú tevékenységük összehangolására polgári jogi társasági szerződéssel létrehozhatnak társaságot.

A civil társaság **jogi személyiséggel nem rendelkezik**, vagyoni hozzájárulás nélkül is létrehozható. A civil társaság gazdasági-vállalkozási tevékenységet nem végezhet.

A szövetség

A szövetség olyan egyesület, amely két tag részvételével is alapítható, működtethető. A szövetség tagja egyesület, alapítvány, egyéb jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet vagy civil társaság lehet; **szövetség tagja természetes személy nem lehet**.

Civil szervezet

A civil szervezet egy **gyűjtő fogalom**. Civil szervezet az alapítvány, az egyesület és a civil társaság.